

Kendelse

afsagt den 11. oktober 2022

Sag nr. 2022-80-0849

[Klager]

mod

Politiken

[Klager] har klaget til Pressenævnet over, at Politiken har afvist hans anmodning om at bringe omtale af en påtaleopgivelse og afslutning af en sag i forbindelse med et uskiftet bo, idet han mener, at god presseskik derved er tilsidesat.

1 Sagsfremstilling

Politikens omtale

Politiken bragte i perioden fra september 2017 til november 2017 artiklerne og klummerne ”Advokat [Klager] er meldt til politiet for bedrageri”, ”En god dag for Just Eat-iværksætter med styrtende indtjening - og en dårlig for advokat [Klager]”, ”En god uge for Lev Trotskij - og en dårlig uge for [Klager]”, ”Green Desert: Efter 13 år skal en domstol tage stilling til muligt dansk ansvar for tortur i Irak” og ”Green Desert: Militær rutineoperation blev en permanent krisesag, der nu kulminerer i dansk retssal” på Politikens netavis politiken.dk.

Artiklerne omhandlede blandt andet Advokatrådets politianmeldelse mod [Klager] for bedrageri i den såkaldte Irak-sag, samt Skifteretten i Lyngbys behandling af anmodning om at fratage [Klager]s mor [Moren] rådighed over fællesejet i et uskiftet bo, idet der var nærliggende risiko for, at hun ved fuldmagtshaver [Klager] på utilbørlig måde ville disponere til skade for boet og hermed risiko for at påføre boet et tab.

Efter offentliggørelsen

Den 7. februar 2019 blev sagen i forbindelse med det uskiftede bo afsluttet ved Skifteretten i Lyngby, hvor skifteretten bemærkede, at der ikke var juridisk grundlag for at kritisere [Klager]s mor [Moren]s dispositioner under det uskiftede bo.

Rigsadvokaten opgav den 30. december 2021 sigtelsen mod [Klager] for overtrædelse af straffelovens § 279 om bedrageri, til dels forsøg herpå, jf. § 21.

Den 2. marts 2022 rettede [Klager] henvendelse til Politiken med anmodning om at bringe omtale af påtaleopgivelsen og afslutningen af skiftesagen. Politiken afviste [Klager]s anmodning om at bringe opfølgning af afslutningen af skiftesagen og bragte den 16. marts 2022 følgende opdatering i den trykte udgave af Politiken i sektion 1, side 2, under bjælken ”FEJL & FAKTA”:

”Daværende advokat [Klager] blev anmeldt af Advokatrådet for bedrageri i 2017, fremgik det herpå siden lørdag 20.9.2017 og igen søndag 5.11.2017. I den anledning skal vi oplyse, at Rigsadvokaten kort før nytår besluttede at opgive de rejste sigtelser for bedrageri og forsøg på bedrageri, fordi det er blevet vurderet, at [Klager] ikke ville blive fundet skyldig. Advokatrådet har efterfølgende modtaget et erstatningskrav fra [Klager].”

Politiken indsatte endvidere følgende note i slutningen af artiklerne bragt på netavisen politiken.dk fremhævet med kursiv:

”Præcisering: Rigsadvokaten besluttede sent i 2021 at frafalde sigtelsen for bedrageri mod [Klager], for det blev vurderet, at [Klager] ikke ville blive fundet skyldig.”

[Klager]s klage er modtaget i Pressenævnet den 8. april 2022.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Retsreportage - noninformation

[Klager] har anført, at Politiken har afvist hans anmodning om at bringe omtale af en påtaleopgivelse og afslutning af en sag i forbindelse med et uskiftet bo.

[Klager] har henvist til, at Rigsadvokaten den 30. december 2021 opgav sigtelsen mod ham for bedrageri, og at han den 1. marts 2022 blev definitivt frifundet.

[Klager] har endvidere henvist til, at sagen om hævdet misbrug fra hans side vedrørende hans mor [Moren]s rådighed over det fælles bo, som i 2017 var uskiftet, blev afsluttet ved Skifteretten i Lyngby den 7. februar 2019. Skifteretten bemærkede, at der ikke var juridisk grundlag for at kritisere hans mor [Moren]s dispositioner under det uskiftede bo.

Politiken har i 2017 og herefter bragt oplysninger og reportage om for [Klager] overordentligt belastende forhold, herunder en markant og vidt udbredt dækning af politianmeldelsen indgivet mod ham af den daværende formand for Advokatrådet.

Politikens reportage af [Klager]s forhold i 2017 efterlader et indtryk hos enhver læser, der er ganske fjernt fra, hvorledes det hele nu er afsluttet i marts 2022. Ifølge de vejledende regler for god presseskik er Politiken således forpligtet til sagligt og redeligt at bringe dækning af, hvorledes disse sager er afsluttet.

[Klager] har bemærket, at hans mor [Moren] den 11. marts 2019 sendte følgende skrivelse til chefredaktør [Chefredaktøren]:

”Politiken har siden artikler i Jyllands-Posten i juli 2017 og Weekendavisen i september 2017 skrevet om den skiftesag, hvor mine tre yngste børn har beskyldt mig for misrøgt af et uskiftet bo og avisen har genbrugt redigeringer fra andre medier, hvorved der er efterladt det indtryk for læserne, at misbrug kunne være tilfældet. Sagerne er nu afsluttet med det modsatte udfald jf. vedhæftede retsbog fra Skifteretten i Lyngby af 7. februar d.å., hvori Skifteretten konkluderer:

”Skifteretten bemærkede, at der ikke er juridisk grundlag for at kritisere [Moren]s dispositioner under det uskiftede bo.”

Skifterettens resultat er ikke og kan ikke indbringes for nogen højere instans, ligesom ej heller den dom i sagen som de tre havde indbragt for retten, der er afsagt af Retten i Lyngby d. 30. august 2018, hvor jeg fik fuldt medhold med frifindelse. Jeg henviser til vedlagte erklæring af 26. januar 2019 fra de tre, pkt. 2.

Fra samme erklæring jeg henviser jeg til pkt. 1 og til erklæringens sidste afsnit, hvori de tre anmoder danske medier om, ligesom jeg selv hermed, at korrigere tilgængelige oplysninger om sagen.

Jeg imødeser at Politiken lever op til ansvar og anstændighed, både i forhold til min egen oprejsning og til ethvert medies egen interesse i troværdig journalistik, når man som sket igennem lang tid har efterladt læserne med et indtryk der er modsat de nu konkluderede realiteter, jf. foreliggende domstolsafgørelser og de angribendes egne nye erklæringer.”

2.2 Politikens synspunkter

Retsreportage - noninformation

Politiken har afvist at have handlet i strid med god presseskik og har i den forbindelse henvist til redigeringsretten.

Politiken har oplyst, at redaktionen, selv om der alene var tale om en politianmeldelse, fandt det i overensstemmelse med almindelig fairness at gøre opmærksom på, at Rigsadvokaten havde frafaldet sigtelsen mod [Klager].

Afgørelsen faldt den 30. december 2021, men kom først til redaktionens kendskab i marts 2022, da [Klager] gjorde opmærksom på den. Efter korrespondance med [Klager] valgte Læsernes Redaktør på Politiken at bringe følgende tekst den 16. marts 2022 i den faste spalte for korrektioner og præciseringer, 'Fejl og fakta', på side 2 i 1. sektion:

”Daværende advokat [Klager] blev anmeldt af Advokatrådet for bedrageri i 2017, fremgik det herpå siden lørdag 20.9.2017 og igen søndag 5.11.2017. I den anledning skal vi oplyse, at Rigsadvokaten kort før nytår besluttede at opgive de rejste sigtelser for bedrageri og forsøg på bedrageri, fordi det er blevet vurderet, at [Klager] ikke

ville blive fundet skyldig. Advokatrådet har efterfølgende modtaget et erstatningskrav fra [Klager].”

Politiken har bemærket, at der alene har været tale om en politianmeldelse, at den blev indgivet for fem år siden, og at Rigsadvokatens afgørelse om at frafalde sigtelsen i sagen som nævnt faldt den 30. december 2021. Der var således ingen nyhedsværdi, og redaktionen fandt det ikke relevant at tage emnet op i selvstændige artikler. [Klager]s synspunkter om rimeligheden i anmeldelsen er desuden gengivet fyldigt ved adskillige lejligheder, og det blev da også nævnt, at han har rejst krav om erstatning.

Politiken har for god ordens skyld bemærket, at Pressenævnet i adskillige kendelser med enslydende formulering har fastslået, at redigeringsretten ligger hos redaktionen:

”Pressenævnet bemærker generelt, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materialer og kilder, så længe det samlede indtryk giver et retvisende billede.”

Politiken har endvidere oplyst, at [Moren]s og [Klager]s synspunkter er kommet tydeligt frem ved enhver omtale af den nævnte skiftesag, og at det også i det tilfælde følger af redigeringsretten, at det er op til Politiken at vurdere, om den fem år gamle sag endnu en gang skal omtales. Politiken meddelte allerede den 27. marts 2019 i en mail til [Moren], at redaktionen ikke fandt anledning til at omtale sagen yderligere.

Samlet set er det Politikens opfattelse, at god presseskik i begge tilfælde er iagttaget, og Politiken har understreget, at det i perioder med et meget kraftigt nyhedstryk i sagens natur er nødvendigt at foretage strenge prioriteringer i det stof, som redaktionen vælger at bringe – med særlig opmærksomhed rettet mod tærsklen for nyhedsværdi.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Anne Louise Bormann, Anja Lundberg Andersen, Ulrik Holmstrup og John Meinert Jacobsen.

God presseskik

Retsreportage - noninformation

[Klager] har klaget over, at Politiken har afvist hans anmodning om at bringe omtale af en påtaleopgivelse og afslutning af en sag i forbindelse med et uskiftet bo.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at reglerne for retsreportagen også gælder sagernes forberedelse, herunder straffesagers behandling hos politi og anklagemyndighed. En omtale af en straffesag bør følges op med et referat af sagens afslutning, hvad enten denne finder sted i form af tiltalefrafald, frifindelse eller domfældelse, jf. punkt C.2 og C.3.

Pressenævnet bemærker, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe det samlede indtryk giver et retvisende billede.

[Klager] har henvist til, at Rigsadvokaten den 30. december 2021 opgav sigtelsen mod ham for bedrageri, og at han den 1. marts 2022 blev definitivt frifundet.

[Klager] har endvidere henvist til, at sagen om hævdet misbrug fra hans side vedrørende hans mor [Moren]s rådighed over det fælles bo, som i 2017 var uskiftet, blev afsluttet ved Skifteretten i Lyngby den 7. februar 2019. Skifteretten bemærkede, at der ikke var juridisk grundlag for at kritisere hans mor [Moren]s dispositioner under det uskiftede bo.

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at Advokatrådet i september 2017 indgav politianmeldelse mod [Klager] for bedrageri. Nævnet lægger endvidere til grund, at Skifteretten i Lyngby i november 2017 fratog [Klager]s mor [Moren] rådighed over fællesejet i et uskiftet bo, idet der var nærliggende risiko for, at hun ved fuldmagtshaver [Klager] på utilbørlig måde ville disponere til skade for boet og hermed risiko for at påføre boet et tab.

Politiken bragte herefter i perioden fra september 2017 til november 2017 en række artikler, som omhandlede Advokatrådets politianmeldelse mod [Klager] og Skifteretten i Lyngbys afgørelse.

Nævnet lægger endvidere til grund, at skiftesagen den 7. februar 2019 blev afsluttet ved Skifteretten i Lyngby, hvor skifteretten bemærkede, at der ikke var juridisk grundlag for at kritisere [Klager]s mor [Moren]s dispositioner under det uskiftede bo, og at Rigsadvokaten den 30. december 2021 opgav sigtelsen mod [Klager] for bedrageri.

Politiken bragte den 16. marts 2022 følgende opdatering i den trykte udgave af Politiken i sektion 1, side 2, under bjælken ”FEJL & FAKTA”:

”Daværende advokat [Klager] blev anmeldt af Advokatrådet for bedrageri i 2017, fremgik det herpå siden lørdag 20.9.2017 og igen søndag 5.11.2017. I den anledning skal vi oplyse, at Rigsadvokaten kort før nytår besluttede at opgive de rejste sigtelser for bedrageri og forsøg på bedrageri, fordi det er blevet vurderet, at [Klager] ikke ville blive fundet skyldig. Advokatrådet har efterfølgende modtaget et erstatningskrav fra [Klager].”

Politiken indsatte endvidere følgende note i slutningen af artiklerne bragt på netavisen politiken.dk fremhævet med kursiv:

”Præcisering: Rigsadvokaten besluttede sent i 2021 at frafalde sigtelsen for bedrageri mod [Klager], for det blev vurderet, at [Klager] ikke ville blive fundet skyldig.”

Pressenævnet finder, at Politiken var presseetisk forpligtet til at bringe omtale af påtaleopgivelsen. Under hensyn til, at Politiken har bragt en omfattende dækning af Advokatrådets politianmeldelse mod [Klager] i artikler, er det nævnets vurdering, at Politikens opdatering i ”FEJL & FAKTA” og øvrige opdateringer af de bragte online-artikler ikke kan anses for tilstrækkelige, selv om Politiken har angivet, at kendelser fra Pressenævnet placeres i ”FEJL & FAKTA”. Omtalen af sagens afslutning blev ikke bragt som en selvstændig artikel i den løbende nyhedsstrøm. Læsere af de oprindelige artikler kan ikke forventes på ny at klikke ind på artiklerne og på den måde blive gjort bekendt med sagens afslutning. Disse læsere har således ikke fået tilstrækkelig mulighed for at blive opmærksom på sagens afslutning, som derfor – i tillæg til opdateringen i den trykte udgave – burde have været bragt særskilt på netavisen som en nyhed i den løbende nyhedsstrøm.

På denne baggrund udtaler Pressenævnet kritik af Politiken for at have afvist at bringe tilstrækkelig omtale af påtaleopgivelsen.

Pressenævnet finder, at Politikens omtale i forhold til skiftesagen ikke kan henføres under de vejledende regler for god presseskik punkt C.3, idet der ikke er tale om en straffesag. Politikens afvisning af at omtale skiftesagens afslutning falder således inden for redaktørens redigeringsret. Nævnet udtaler derfor ikke kritik på dette punkt.

Offentliggørelse af Pressenævnets kendelse

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Politiken at offentliggøre følgende til Pressenævnets logo som illustration:

”[rubrik]

Pressenævnet kritiserer Politiken

[underrubrik]

Politiken får kritik for at afvise at bringe omtale af en påtaleopgivelse

[tekst]

Politiken bragte i 2017 en række artikler, som omhandlede Advokatrådets politianmeldelse mod [Klager] for bedrageri i den såkaldte Irak-sag.

Rigsadvokaten opgav i december 2021 sigtelsen mod [Klager] for bedrageri.

[Klager] har klaget til Pressenævnet over, at Politiken har afvist hans anmodning om at bringe omtale af påtaleopgivelsen.

Pressenævnet kritiserer Politiken, som bragte en omfattende dækning af politianmeldelsen, for at afvise anmodningen om at bringe omtale af påtaleopgivelsen.

Pressenævnet har pålagt os at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på pressenaevnet.dk”

Offentliggørelse af nævnets kendelse skal ske snarest på de af mediets platforme, hvor den påklagede artikel har været bragt. Offentliggørelse skal bestå i en selvstændig artikel med Pressenævnets logo som illustration. Artiklen skal prioriteres, f.eks. med placering på en forside i mindst et døgn efter kritikens offentliggørelse. Pressenævnets offentliggørelses-tekst skal bringes uden reklamer i teksten.

Endvidere skal denne artikel være offentligt tilgængelig som en selvstændig artikel i overensstemmelse med prioriteringen af den påklagede artikel, og i en periode svarende til den periode, hvor den påklagede artikel har været tilgængelig.

Endelig skal der oprettes et link med teksten ”Pressenævnet har udtalt kritik af artiklen” direkte til nævnets kendelse på www.pressenaevnet.dk ved starten af brødteksten i den påklagede artikel, hvis den fortsat er tilgængelig på hjemmesiden og ikke er ændret på de punkter, hvor nævnet har udtalt kritik. Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der i øvrigt anvendes i redaktionelle artikler i mediet.